

سومین طلاکاری گنبد سیدالشهدا (ع) را چه کسی انجام داد؟

۱۵ آبان ۱۳۹۴ ساعت ۱۱:۳۸

آیت‌الله حاج شیخ عبدالحسین تهرانی «شیخ العراقین» (متوفی ۱۲۸۶ق) از فقیهان نامدار معاصر با ناصرالدین شاه قاجار محسوب می‌گردد که به دقت نظر، اندیشه صائب و همت بلند شهره بود.

شیخ عبدالحسین فرزند علی مشهور به شیخ العراقین از علما و مجتهدان قرن سیزدهم هجری و از شاگردان شیخ محمدحسن اصفهانی، مشهور به صاحب جواهر (متوفی ۱۲۶۸ق) بود و از ایشان اجازه روایت دریافت کرد.

شیخ عبدالحسین بعد از تکمیل تحصیلات در نجف اشرف به تهران آمد و مصدر امور شرعی قرار گرفت. وی تألیفاتی نیز دارد. از جمله ترجمه «نجاه العباد» و تألیف کتابی در «طبقات روات» که ناتمام مانده است. ایشان در تهران، به عنوان یک مجتهد دینی به اعمال خلاف شرع ناصرالدین شاه قاجار اعتراض و به همین دلیل شاه درصدد برآمد او را به صورت محترمانه‌ای از پایتخت خویش دور کند. بنابراین وقتی شیخ تمایل خویش را برای سفر به عتبات و تعمیر مرقد‌های مطهر اعلام کرد، شاه قاجار با کمال میل پذیرفت و او را با اموال زیادی راهی عراق کرد.

شیخ العراقین در سال ۱۲۷۴ یا ۱۲۷۶ ق. وارد عراق شد و مورد استقبال امرا و حکام شهرهای این ناحیه قرار گرفت. او بلافاصله تعمیر، بازسازی و ساخت اماکن جدید در حرم ائمه اطهار (ع) را در شهرهای مختلف عراق شروع کرد. فعالیت‌های عبدالحسین تهرانی و آثاری که او در کربلا ایجاد کرد عبارتند از: طلاکاری گنبد امام حسین (ع) که سومین طلاکاری گنبد محسوب می‌شود، وسعت دادن صحن حرم مطهر از سمت غربی که به شکل فعلی درآمده است و ساخت ایوان بزرگ قبله به طول ۳۶ متر که سرتاسر حرم حسینی را از جانب قبله فرا گرفته است. این ایوان دارای ۱۲ ستون بلند است که از چوب جنگلی ساخته شده‌اند و سقف ایوان با نقاشی‌های بدیع و دیوارهای آن با کاشی‌های قیمتی مزین گردیده است. علاوه بر این موارد، ساخت مسجدی در قسمت بالای سر حضرت که به مسجد ناصری شهرت یافته در همین دوره صورت گرفته است. علاوه بر کربلا، شیخ عبدالحسین، گنبد «عسکریین» در سامرا را تذهیب کرد و ایوان، ستون و سقف آن را تعمیر و کاشی‌کاری کرد. وی در حرم کاظمین نیز تعمیراتی صورت داده است.

لازم به ذکر است که شیخ العراقین، مورد اعتماد و عنایت خاص امیرکبیر قرار داشت و امیر، که از گوهرشناسان روزگار بود، علاوه بر ارجاع محاکمات شرعی دیوان به محضرش «در مطالب مشکله و امور معضله با او مشورت» می‌کرد و حتی برای تعیین نام

فرزندان شاه، از استخاره هایش مدد می‌گرفت. عباس اقبال، با اشاره به «ارجاع محاکمات» از سوی امیر «به محضر جناب شیخ العراقین»، می‌گوید: روز بروز «عقیده او نسبت به جناب شیخ افزون می‌گردید». سپس با نقل داستانی درباره نحوه آشنایی امیر با شیخ می‌افزاید: پس از آن آشنایی، امیر «همواره در ترویج شیخ اقدامات کافی نمود و روز به روز در عقاید او نسبت به شیخ می‌افزود تا آن که محل وثوق امیر شد و طرف مشاوره در بعضی از امور مشکله گردید». به نوشته فریدون آدمیت در دوران صدارت امیر همه دعاوی که جنبه شرعی داشت و به دیوانخانه رجوع شده بود، به محضر شیخ عبدالحسین احاله می‌گردید. داوری او قطعی بود. براین اساس شیخ عبدالحسین وصی یک سوم اموال میرزا تقی خان امیرکبیر بود و با استفاده از این اموال مسجد و مدرسه‌ای در تهران ساخت که تا سال‌ها دایر بود و طلاب علوم دینی از آن استفاده می‌کردند. شیخ عبدالحسین در سال ۱۲۸۶ ق. در کاظمین فوت کرد. جسد او به کربلا منتقل شد و در گوشه شمال غربی صحن مقدس در مقبره‌ای که برای خود آماده کرده بود دفن گردید. وی دارای پنج فرزند پسر بود که برخی از آنها نیز جزء علما محسوب می‌شوند. شیخ در کربلا دارای کتابخانه‌ای بزرگ و غنی بود که کتاب‌های خطی و نفیس بسیاری در آن نگه‌داری می‌شد و بعد از فوتش اغلب آنها پراکنده گردید.

منابع:

۱- آقا بزرگ طهرانی، طبقات اعلام الشیعه، ج ۲: ۷۱۳.

۲- صدر، تکمله امل الممل، ۷۱۲.

۳- مدرس، ریحانه الادب، ج ۳: ۳۲۹.

۴- قمی، فوایر الرضویه: ۲۴۶، ۲۲۵.

۵- سفرنامه عتبات ناصرالدین شاه: ۹۷.

منبع: قدس آنلاین

آدرس مطلب :

<https://www.cafetariikh.com/news/۳۲۰۱۷/سومین-طلاکار-سیدالشهدا-گنبد-طلاکار-سومین>